

Prima instanță: Judecătoria Căușeni (sediul Central) judecător: S. Bragarenco

Dosarul nr. 2a-342/20
2-18083475-02-2a-31012020

DECIZIE

Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții de Apel Chișinău

25 iunie 2020

Instanța compusă din:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecători
Grefier

Nelea Budăi
Anatolie Minciuna și Ala Malîi
Straton Maria

examinând în ședință publică cererea de apel declarată de societatea de acțiuni „Supraten” împotriva hotărârii Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 06 august 2019, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Supraten” împotriva lui Bondarenco Serghei privind încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor de urmărire în justiție,-

a c o n s t a t a t:

Pretențiile reclamantului:

La 16 iulie 2018, SA „Supraten” a depus cerere de chemare în judecată împotriva lui Bondarenco Serghei cu privire încasarea datoriei.

În motivarea cererii de chemare în judecată, SA „Supraten” a indicat că la 02 iulie 2017, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 305 dintre SA „Supraten”, în calitate de vânzător și SRL „Zurghen T-34”, în calitate de cumpărător.

A mai indicat că potrivit pct. 2.1. al contractului enunțat, vânzătorul va vinde cumpărătorului, iar cumpărătorul va cumpăra de la vânzător produsele „Supraten” și alte produse, comercializate de vânzător, conform termenelor și condițiilor stipulate în contract, în cantitățile prevăzute în factura proformă. La fel, părțile au stipulat că termenul de achitare a mărfii recepționate urmează a fi efectuată în termen de 30 zile calendaristice din data livrării.

A invocat că în baza contractului specificat, pe parcursul 2017, SRL „Zurghen T-34” a procurat de la SA „Supraten” diverse mărfuri, însă nu și-a executat corespunzător obligația de achitare integrală în termenul contractual, astfel s-a format o datorie față de SA „Supraten” în sumă de 89346 lei.

Reclamanta a notat că la 07 februarie 2017 în vederea asigurării executării obligației asumate de SRL „Zurghen T-34”, a fost încheiat acord de fidejusiune cu Bondarenco Serghei, astfel ultimul și-a asumat calitatea de debitor solidar – fidejutor. Principala obligație care și-a asumat-o Serghei Bondarenco este achitarea prețului pentru mărfurile procurate de către SRL „Gazbatenco”, în cazul în care aceasta nu-și execută corespunzător obligațiile, în termenul și condițiile stipulate în contract.

A menționat că potrivit pct. 1 din acordul de fidejusiune din 07 februarie 2017, fidejutorul își asumă obligația să răspundă solidar cu SRL „Zurghen T-34”, în fața creditorului cu plata la termen și plafon de credit nr. 305 din 02 februarie 2017, în conformitate cu care debitorul este obligat să plătească creditorului prețul produselor cumpărate în limita plafonului maxim de credit, în sumă de 100 000 lei.

Reclamanta a afirmat că conform contractului de bază, termenul de achitare pentru mărfurile recepționate a expirat, iar datoria încă nu a fost achitată, încălcându-se prevederile pct. 3.4. al contractului de vânzare-cumpărare. Dovada existenței raporturilor contractuale sunt facturile fiscale care atestă că SRL „Zurghen T-34” a recepționat marfa de la SA „Supraten”.

Așadar, a notat că în scopul recuperării datoriei restante, au fost expediate mai multe reclamații către SRL „Zurghen T-34”, în final aceasta fiind atacată în instanța de judecată. Unde, prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani a fost admisă cererea de chemare în judecată depusă de SA „Supraten” împotriva SRL „Zurghen T-34”, însă hotărârea judecătorească nu este posibilă de a fi executată.

A mai specificat că actul de verificare a contabilității relevă datoria existentă la moment în sumă de 93297,71 lei, însă această datorie nu mai poate fi recuperată de la SRL „Zurghen T-34”.

Astfel, la 08 februarie 2018 a expediat în adresa fidejutorului Serghei Bondarenco somația cu privire la executarea imediată a datoriei, însă somația a rămas neexecutată.

În drept, reclamanta și-a întemeiat cererea de chemare în judecată în baza art. 533, 572 alin. (2), 753 alin. (1), 1146 alin. (1) și (2) și 1156 alin. (1) Cod civil, în redacția de până la 01 martie 2019.

Reclamanta SA „Supraten” a solicitat încasarea de la Serghei Bondarenco în beneficiul SA „Supraten” a datoriei de bază în sumă de 89346, 00 lei, a cheltuielilor de urmărire în justiție în sumă de 3111, 51 lei, cheltuielile de executare în mărime de 840,20 lei și a cheltuielilor de judecată, sub formă de taxă de stat în mărime de 2798,93 lei, în total 96096,64 lei.

Poziția instanței de fond:

Prin hotărârea Judecătoria Căușeni, sediul Central din 06 august 2019 s-a respins cererea de chemare în judecată declarată de SA „Supraten” împotriva lui Serghei Bondarenco cu privire la încasarea datoriei, ca fiind neîntemeiată.

Solicitarea apelantului și termenul de declarare a apelului:

Nefiind de acord cu hotărârea nominalizată, la data de 08 august 2019 și 12 august 2019, SA „Supraten” a declarat apel nemotivat împotriva hotărârii instanței de fond, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul Central din 06 august 2019 cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de SA „Supraten”.

Iar, la 27 februarie 2020, SA „Supraten” a declarat apel motivat împotriva hotărârii Judecătoria Căușeni, sediul Central din 06 august 2019, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de SA „Supraten”. Totodată, a solicitat încasarea de la intimat în beneficiul SA „Supraten” a taxei de stat în sumă de 2099, 19 lei achitate la depunerea cererii de apel.

În conformitate cu prevederile art. 362 alin. (1) Cod de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele cauzei rezultă că hotărârea atacată a fost pronunțată la data de 06 august 2019 (f.d. 105), iar cererea de apel au fost depusă de SA „Supraten”, la data de 08 august 2019 (f.d. 107-108), respectiv Colegiul civil, comercial și de

contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău conchide că cererea de apel depusă de SA „Supraten”, a fost depusă în termenul prevăzut de lege.

Argumentele părților:

În motivarea apelului, SA „Supraten” a reiterat circumstanțele de fapt, cât și temeiurile de drept expuse în cererea de chemare în judecată, totodată, a mai specificat cu trimitere la prevederile art. 142 alin. (12) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012 că argumentele instanței de fond precum că Serghei Bondarenco în calitate de fidejutor dacă va stinge datoria lui SRL „Zurghen T-34” nu se va putea subroga în drepturile de creditor al SA „Supraten” sunt unele neîntemeiate.

A mai evidențiat un șir de încheieri a Curții Supreme de Justiție, în calitate de practică judiciară care combate argumentele expuse de Serghei Bondarenco în prima instanță, ultimul anexând în calitate de practică judiciară similară decizia Curții Supreme de Justiție, emisă pe marginea dosarului nr. 2rac-233/18.

La fel, a notat că fidejusiunea încetează odată cu încetarea obligației principale pe care o garantează, deci fidejutorul Serghei Bondarenco este obligat să răspundă până la stingerea totală a obligației garantate.

A invocat că la data intentării procesului de insolvență în privința SRL „Zurghen T-34”, datoria acesteia față de SA „Supraten”, garantată în temeiul contractului de fidejusiune, constituia suma indicată în cererea de chemare în judecată, respectiv creditorul SA „Supraten” are dreptul de a pretinde la alegerea sa, debitorul sau fidejutorul care să execute obligația, iar validarea creanței nu constituie temei pentru a refuza părții în exercitarea dreptului său de opțiune în executarea contractului de fidejusiune.

În ședința de judecată, reprezentantul apelantei SA „Supraten”, Melnic Alexandr a susținut motivele de fapt și de drept expuse pe parcursul examinării cauzei, din care considerente a solicitat admiterea cererii de apel depuse de către SA „Supraten”, casarea hotărârii instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de către SA „Supraten”.

În cadrul ședinței de judecată, reprezentantul intimatului Serghei Bondarenco, avocatul Jarovlea Veaceslav, a susținut poziția expusă pe parcursul examinării cauzei și a solicitat respingerea cererii de apel depuse de SA „Supraten” cu menținerea hotărârii instanței de fond.

Aprecierea instanței de apel:

Conform art. 358 alin. (1) Cod de procedură civilă, hotărârile pronunțate în primă instanță de judecătoria pot fi atacate cu apel la curțile de apel de drept comun.

Iar, potrivit art. 373 alin. (1) din același cod, instanța de apel verifică, în limitele cererii de apel, ale referințelor și obiecțiilor înaintate, legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în ceea ce privește constatarea circumstanțelor de fapt și aplicarea legii în prima instanță.

Totodată, potrivit alin. (3) din același articol, în cazul în care motivarea apelului nu cuprinde argumente sau dovezi noi, instanța de apel se pronunță în fond, numai în temeiul celor invocate în primă instanță.

În conformitate cu art. 385 lit. c) Cod de procedură civilă, instanța de apel, după ce judecă apelul, este în drept să admită apelul, să caseze hotărârea primei instanțe și să emită o nouă hotărâre.

De asemenea instanța de apel reține că, conform jurisprudenței CtEDO instanța de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil, pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligația să examineze efectiv problemele esențiale care îi sunt supuse aprecierii și să nu se limiteze doar la însușirea motivelor și concluziilor date de instanța inferioară. (Hirro Balani c. Spaniei , nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; Georgiadis v. Greciei nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Astfel, instanța de apel, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii primei instanțe, constată că aceasta urmează a fi casată, ori concluziile primei instanțe, expuse în hotărâre, sunt în contradicție cu circumstanțele pricinii și normelor de drept material și procedural care au fost interpretate și aplicate incorect de către instanța de fond.

Circumstanțele de fapt ale cauzei.

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău analizând la caz situația de fapt, în raport cu normele de drept material pertinente și a argumentelor expuse de către participanții la proces, ajunge la concluzia că hotărârea primei instanțe este una neîntemeiată, din următoarele considerente.

Din materialele administrate în prezenta cauză reiese că la 07 februarie 2017, între SA „Supraten”, în calitate de vânzător și SRL „Zurghen T-34”, în calitate de

cumpărător a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare nr. 305, prin care vânzătorul s-a obligat să vândă cumpărătorului, iar cumpărătorul să preia și să achite vânzătorului produsele „Supraten” și alte produse, conforme termenelor și condițiilor stipulate în prezentul contract, în cantitățile prevăzute de factura proformă. (f.d. 8)

La fel, la 07 februarie 2017, între SA „Supraten”, în calitate de creditor și Serghei Bondarenco, în calitate de fidejutor, a fost încheiat acordul de fidejusiune, prin care fidejutorul Serghei Bondarenco și-a asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul SRL „Zurghen T-34”, pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 305 din 07 februarie 2017, în conformitate cu care debitorul este obligat să plătească creditorului prețul produselor cumpărate în limita plafonului maxim de credit, în sumă de 100 000 lei. (f.d. 10)

Așadar, din facturile fiscale anexate la materialele dosarului reiese că pe parcursul anului 2017, SA „Supraten” a livrat către SRL „Zurghen T-34” produse „Supraten”, în temeiul contractului de vânzare-cumpărare nr. 305 din 07 februarie 2017 (f.d. 11-25)

La fel, din materialele dosarului rezultă că prin hotărârea Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 12 februarie 2018 a fost încasat de la SRL „Zurghen T-34” în beneficiul SA „Supraten” datoria în sumă de 89346 lei formată în baza contractului de vânzare-cumpărare nr. 305 din 07 februarie 2017, a penalității pentru 45 de zile de întârziere în mărime de 4 371, 22 lei și cheltuielile de judecată cu titlu de taxa de stat în mărime de 3111, 51 lei, în total 96828, 73 lei. (f.d. 5A)

În temeiul hotărârii judecătorești enunțate, a fost intentată la 30 martie 2018, procedura de executare nr. 176-2311/2018, în temeiul titlului executoriu nr. 2c-944/17 emis de Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani. (f.d. 6) însă, din explicațiile reclamantului/apelant hotărârea judecătorească a rămas neexecutată, fapt ce nu a fost negat/combătut de către pârâtul/intimat.

Astfel, la 08 februarie 2018, SA „Supraten” a expediat somația cu nr. 31 fidejutorului Serghei Bondarenco cu privire la executarea obligației solidare de restituire a datoriei în sumă de 89346, 00 lei. (f.d. 27)

În această ordine de idei, instanța de apel reține că potrivit art. 1146 alin. (1) Cod civil, în redacția de până la 01 martie 2019, prin contractul de fidejusiune, o parte (fidejutor) se obligă față de cealaltă parte (creditor) să execute integral sau parțial, gratuit sau cu titlu oneros obligația debitorului.

Iar, conform art. 1156 alin. (1) din același cod, în cazul neexecutării obligației principale, fidejutorul și debitorul sunt obligați solidar în fața creditorului dacă în contract nu este prevăzut altfel.

Astfel, instanța de apel reiterează că potrivit pct. 1 din acordul de fidejusiune din 07 februarie 2017, fidejutorul Serghei Bondarenco și-a asumat obligația să răspundă solidar cu debitorul SRL „Zurghen T-34”, pentru onorarea obligațiilor stipulate în contractul de vânzare-cumpărare nr. 305 din 07 februarie 2017, în conformitate cu care debitorul este obligat să plătească creditorului prețul produselor cumpărate în limita plafonului maxim de credit, în sumă de 100 000 lei. (f.d. 10)

Totodată, potrivit art. 1167 alin. (1) din același cod, fidejusiunea încetează o dată cu stingerea obligației garantate.

Reieșind din raționamentele enunțate *supra* raportate la circumstanțele de fapt constatate pe parcursul examinării prezentei cauze în ordine de apel, Colegiul decelează că creditorul SA „Supraten” este îndreptățit la latitudinea sa de a solicita plata datoriei ce reiese din contractul de vânzare-cumpărare nr. 305 din 07 februarie 2017, de la debitor sau de la fidejutorul Serghei Bondarenco, ceia ce și a fost efectuat de către SA „Supraten” prin expedierea reclamației din 08 februarie 2018 către Serghei Bondarenco, însă care a rămas neexecutată.

În acest context, instanța de apel consideră neîntemeiate concluziile primei instanțe care a reținut că odată ce SA „Supraten” nu l-a atras în proces pe Serghei Bondarenco, în calitate de fidejutor, după emiterea hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 12 februarie 2018, SA „Supraten” nu mai poate înainta pretenții față de Serghei Bondarenco în cadrul procesului de executare a documentului executoriu emis în această cauză.

Or, până la stingerea obligației solidare garantate de către Serghei Bondarenco în temeiul acordului de fidejusiune, creditorul SA „Supraten” este îndreptățită să solicite de la Serghei Bondarenco încasarea datoriei restante în sumă de 89346, 00 lei.

În această conjunctură, Colegiul învederează că prin hotărârea Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2018, s-a admis cererea administratorului SRL „Zurghen T-34”, Bondarenco Serghei cu privire la intentarea procedurii de insolabilitate față de SRL „Zurghen T-34”. S-a constatat insolabilitatea SRL „Zurghen T-34”. S-a dispus inițierea procedurii simplificate a falimentului și dizolvarea SRL „Zurghen T-34”.(f.d. 45)

Iar, potrivit tabelului definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului din 11 septembrie 2018, a fost validată creanța SA „Supraten” în sumă de 89346 lei, în calitate de creanță chirografară de rangul V. (f.d. 53).

În conformitate cu prevederile art. 46 alin. (1) din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012, creditorul căruia, pentru aceeași prestație, îi sânt datori debitori solidari poate cere oricărui dintre ei achitarea întregii sume pe care acesta o datorează la momentul intentării procesului de insolvență.

Așadar, esențial este de menționat că obligația solidară a SRL „Zurghen T-34” și Serghei Bondarenco a ajuns la scadență până la intentarea procesului de insolvență față de SRL „Zurghen T-34”, or hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani a fost emisă la 12 februarie 2018, iar procesul de insolvență a fost intentat la 03 iulie 2018.

Respectiv, din raționamentele enunțate, SA „Supraten”, în calitate de creditor are dreptul de a pretinde la alegerea sa, debitorului ori fidejursorului achitarea datoriei scadente, iar faptul că creanța a fost validată nu constituie temei pentru a refuza părții în exercitarea dreptului său de opțiune, or fidejusiunea se stinge odată cu stingerea integrală a obligației garantate.

Din aceste considerente, Colegiul consideră neîntemeiate concluziile instanței de fond care a reținut că odată ce au fost emise hotărârile Judecătorei Chișinău, sediul Buiucani din 12 februarie 2018 și hotărârea Judecătorei Chișinău, sediul Centru din 03 iulie 2018 și deci, a fost validat tabelul definitiv al creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului debitorului SRL „Zurghen T-34”, respectiv SA „Supraten” nu mai este în drept de a solicita, repetat, încasarea sumei în volum deplin de la fidejursorul Serghei Bondarenco.

Față de cele ce preced, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău decelează că soluția primei instanțe privind respingerea acțiunii înaintate de SA „Supraten” față de fidejursorul Serghei Bondarenco este una neîntemeiată, fapt ce impune casarea hotărârii judecătorești și emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea înaintată de către SA „Supraten”.

Colegiul menționează că Curtea Europeană a Drepturilor Omului, între garanțiile dreptului la un proces echitabil, acordând eficiență art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului, ce înscrie și obligația instanțelor de judecată de a-și motiva deciziile, Curtea a statuat că art. 6 din Convenție obligă instanțele să își

motiveze hotărârile, dar această obligație nu trebuie înțeleasă în sensul că ele urmează să răspundă în mod detaliat la fiecare argument al părților procesului. Întinderea obligației de motivare a deciziilor variază în funcție de natura cauzelor în care sunt pronunțate. Este necesar să se țină seama, în special, de diversitatea capetelor de cerere a acțiunilor, dar și de apărările formulate de pârâți, apărări care pot avea o înrâurire hotărâtoare asupra soluției pronunțată de instanța de judecată.

De altfel, se reține că judecătorul nu trebuie să răspundă în mod separat fiecărui argument invocat, fiecărei nuanțe date de părți textelor pe care și-au întemeiat argumentele, or, deși Curtea Europeană acordă o atenție deosebită respectării de către instanțe a obligației de a examina problemele ridicate de către părți ca o garanție a respectării dreptului la un proces echitabil, totuși, în jurisprudența sa s-a reținut în mod constant faptul că „Art. 6 par. 1 din Convenție obligă tribunalele să-și motiveze deciziile, dar nu se poate cere să dea un răspuns detaliat la fiecare argument” - Hotărârea Ruiz Torija contra Spaniei.

În continuare, instanța de apel reține că apelanta SA „Supraten” a solicitat compensarea cheltuielilor de judecată sub formă de taxă de stat achitată la depunerea cererii de apel în sumă de 2099 lei.

Aici, Colegiul reține că în conformitate cu art. 94 alin. (1) Cod de procedură civilă, instanța judecătorească obligă partea care a pierdut procesul să plătească, la cererea părții care a avut câștig de cauză cheltuielile de judecată.

În acest context, instanța de apel constată că la depunerea cererii de apel, apelanta SA „Supraten” a prezentat ordinul de plată nr. 1554 din 24 februarie 2019 privind achitarea taxei de stat în sumă de 2099, 19 lei. (f.d. 130)

Reieșind din prevederile legale menționate și înscrisurile enunțate, cât și ținând cont că acțiunea înaintată de SA „Supraten” urmează a fi admisă integral, Colegiul ajunge la concluzia de a încasa din contul lui Serghei Bondarenco în beneficiul SA „Supraten” cheltuielile de judecată formate din achitarea taxei de stat în sumă de 2099, 19 lei.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că hotărârea primei instanțe este neîntemeiată, iar argumentele invocate de către apelanta SA „Supraten” sânt întemeiate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a admite apelul declarat apelanta SA „Supraten” și a casa hotărârea instanței de fond cu emiterea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral acțiunea depusă de SA „Supraten”.

În conformitate cu prevederile art. 385 alin. (1) lit. c), 390 CPC, Colegiul Civil, comercial și de contencios administrativ

d e c i d e:

Se admite apelul declarat de societatea pe acțiuni „Supraten”.

Se casează hotărârea Judecătoriei Căușeni (sediul Central) din 06 august 2019, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Supraten” împotriva lui Bondarencu Serghei privind încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor de urmărire în justiție și se emite o nouă hotărâre potrivit căreia:

Se admite cererea de chemare în judecată înaintată de societatea pe acțiuni „Supraten” împotriva lui Bondarencu Serghei privind încasarea datoriei, a cheltuielilor de judecată, a cheltuielilor de urmărire în justiție.

Se încasează de la Bondarencu Serghei, în beneficiul societății pe acțiuni „Supraten” suma de 89 346 (optzeci și nouă mii trei sute patruzeci și șase) lei, cu titlu de datorie, suma de 3111 (trei mii una sută unsprezece mii) lei 51 bani, cu titlu de cheltuieli de urmărire în justiție, suma de 840 (opt sute patruzeci) lei 20 bani, cu titlu de cheltuieli de executare și suma de 2789 (două mii șapte sute nouăzeci și opt) lei 93 bani, cu titlu de taxă de stat, iar în total suma de 96 096 (nouăzeci și șase mii nouăzeci și șase) lei 64 bani.

Se încasează de la Bondarencu Serghei, în beneficiul societății pe acțiuni „Supraten” suma de 2099 (două mii nouăzeci și nouă) lei 19 bani, cu titlu de taxă de stat în instanța de apel.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, însă poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție în termen de 2 luni de la comunicarea deciziei integrale, prin intermediul Curții Supreme de Justiție.

Președintele ședinței, judecătorul

Nelea Budăi

Judecător

Ana Minciuna

Judecător

Ala Malîi